

deník.cz, 5.9.2017

Vzdělání jako priorita? Odborná studie to vyvrací

Všechny strany hovoří o kvalitě vzdělání jako o prioritě, učitelské platy chtějí zvýšit komunisté, ODS i ANO. Průměrné platy českých učitelů na základních školách jsou nejnižší v zemích EU i OECD, o studium učitelství zájem klesá.

5.9.2017

[19 ZOBRAZIT DALŠÍ FOTOGRAFIE](#)

Ilustrační foto. Foto: DENÍK/ Nikol Diviaková

[Kvalita](#) vzdělání se dostala na první stránky volebních programů. Vzhledem k tomu, že bez většího objemu finančních prostředků do školství jako celku i do peněženek učitelů se nikam nepohneme, hovoří politici unisono o vyšších příjmech pedagogů.

Daniel Münich z Institutu pro demokracii a ekonomickou analýzu (IDEA) v aktuální srovnávací studii píše: „Oproti minulosti většina politických stran jasně deklaruje, že učitelské platy je třeba výrazně zvýšit, a navýšení platů dokonce vyčísluje. O nákladech a zdrojích se v nich však nehovoří.“

Většina programů slibuje růst platů o 18 až 20 procent, ANO chce zvednout kantorské platy o 50 procent, takže v roce 2021 by se dostaly na 150 procent průměrných mezd. Andrej Babiš tento plán vyčísлил na 30 miliard korun. Sociální demokraté a lidovci, kteří mluví o 130 procentech, chtějí zvyšování rozložit do čtyř [let](#)

DESÍTKY MILIARD NAVÍC

Podle materiálu IDEA se spodní odhad nákladů na desetiprocentní zvýšení učitelských platů pohybuje kolem 6,7 [miliardy](#) korun, což ovšem nezahrnuje ostatní pedagogické a nepedagogické pracovníky. I nejnižší sliby by vyšly na 18 miliard ročně. Žádná ze stran neuvažuje, že by se peníze daly najít uvnitř vzdělávacího systému, třeba [cestou](#) optimalizace sítě škol, snížením vzdělávací zátěže, zvýšením průměrného počtu žáků na učitele nebo zkrácením délky devítileté školní docházky. Piráti a Zelení zmiňují potřebu výrazně zvýšit výdaje na školství jako podíl na HDP, TOP 09 chce do regionálního školství přidat 30 miliard korun.

Důvodem aktivní stranické péče o školskou kapitolu je rapidní pokles zájmu mladých lidí o pedagogickou dráhu. Daniel Münich shrnul ve své práci příčiny tohoto stavu:

„Učitelé platy v základním školství v relaci k průměrným platům ostatních vysokoškolsky vzdělaných zaměstnanců dosahují v Česku 56 procent, zatímco průměr zemí [EU](#) i OECD se pohybuje kolem 86 procent. V poměru k průměrné mzdě v národním hospodářství se v současnosti pohybují na obdobné úrovni jako v roce 1995, tedy mezi 105 a 110 procenty.“

UČITELÉ NA CHVOSTU

Například loni mělo 85 procent vysokoškolsky vzdělaných zaměstnanců soukromého a veřejného sektoru ve věku mezi 30 a 49 roky plat vyšší, než byl střední plat stejně starých učitelů základních škol.

Z toho pak plyne závěr, že zájem o vysokoškolskou přípravu na učitelskou profesi z řad intelektuálně nadprůměrně disponovaných uchazečů je nízký. „Mnoho nadaných mladých absolventů ani do učitelské profese nenastoupí a hodně jich z profese záhy odchází za lepším výdělkem a lepším kariéřním výhledem,“ uvádí Mních.